

רעפ 38835-01-25 - אבראהים בלביסי נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 38835-01-25

לפני: כבוד השופט חאלד כבוב

המבקש: אבראהים בלביסי
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
בקשה למתן רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופטים ח' מרים לומפ, א' נחלון ו-א' גורדון) בעפ"ג 71761-07-24 מיום 29.10.2024 בעצמו בשם המבקש:

החלטה

בקשה למתן רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופטים ח' מרים לומפ, א' נחלון ו-א' גורדון) בעפ"ג 71761-07-24 מיום 29.10.2024. בגדרו, נדחה ערעור המבקש על גזר הדין של בית משפט השלום בירושלים (כבוד השופט הבכיר י' צימרמן) בת"פ 22680-11-22 מיום 05.06.2024.

הרקע לבקשה והבקשה

1. המבקש הורשע, בהתאם להודאתו במסגרת הסדר שלא כלל הסכמה עונשית, בעבירות אשר יוחסו לו במסגרת כתב האישום (שתוקן פעמיים) - הסגת גבול וכניסה לבית מגורים לפי סעיפים 447 ו-406(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) בהתאמה. על פי המתואר באישום הראשון, בתאריך 27.10.2022 עבר המבקש מעל מרפסת דירת המתלונן ונכנס לתוכה. המתלונן אשר הבחין במבקש, החל לצעוק לעברו, והמבקש בתגובה קפץ ממרפסת הדירה ונמלט מהמקום. על פי המתואר באישום השני, בתאריך 31.10.2022 הגיע המבקש לדירה נוספת, דירתה של המתלוננת. המתלוננת הבחינה במבקש והחלה לרוץ לעברו, והמבקש בתגובה נמלט מהדירה דרך החלון.

2. בפתח גזר הדין, הביא בית משפט השלום את טיעוני הצדדים לעונש ואת עיקרי תסקיר שירות המבחן. בהמשך, פנה הוא לקביעת מתחם העונש ההולם, בראי מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ומידת הפגיעה בערכים המוגנים. בסופו של דבר נקבע כי מתחם הענישה נע בין מאסר של 9 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד למאסר בפועל של 18 חודשים.

3. אשר לקביעת עונשו של המבקש בתוככי המתחם, נשקלו הן נסיבות ביצוע העבירה הן נסיבות האישיות של המבקש. בין היתר נלקחו בחשבון עברו הפלילי והרשעותיו הקודמות של המבקש, לרבות בעבירות רכוש בעלות זיקה לעבירות בהן הודה במקרה דנן; וכן העובדה שהוא ריצה מאסר קצר מאחורי סורג ובריח. בית המשפט אף עמד על שיקולים לקולה בגזירת העונש, בכללם שהיית המבקש במעצר בגין ביצוע העבירה; הודאתו ונסיבות חייו המורכבות. בסופו של דבר נגזרו על המבקש 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי על דרך של עבודות שירות.

4. דעתו של המבקש לא נחה והוא ערער לבית המשפט המחוזי על חומרת עונשו. בתמצית, נטען כי בית משפט השלום שגה בעת קביעת מתחם הענישה ההולם - המבקש סבר כי היה מקום לקבוע מתחם שיתחיל ב- 6 חודשים, שכן מדובר בעבירות קלות ומערך הנסיבות אינו חמור דיו כדי להצדיק את מתחם הענישה אשר נקבע. עוד נטען, כי היה מקום לבחון את מצבו הנפשי של המבקש. בא כוחו של המבקש אף גרס כי היה מקום לתת ביטוי למעצר של מרשו בגין העבירות בהן הודה והורשע, ולנכותו מגזר הדין. משכך, נטען כי יש להחזיר את התיק לבית משפט השלום. לחלופין נטען כי יש לקצר את תקופת המאסר שהוטלה על המבקש.

בפסק דינו בית משפט קמא דחה את ערעור המבקש תוך שהוטעם כי העונש שהושת על המבקש מאזן היטב בין השיקולים הפועלים לחומרה ולקולה, ולאקמה כלעילה להתערבות ערכאת הערעור בגזרה הדין. בתוך כך הובהר כי שהיית המבקש במעצר מאחורי סורג ובריח ובדרך של איזוק אלקטרוני נלקחה גם נלקחה בחשבון.

5. מכאן הבקשה שלפניי, שהוגשה בכתב ידו של המבקש, במסגרתה עתר למינוי סנגור ולמתן רשות לערער. בהחלטתי מיום 16.01.2025 התבקשה התייחסות הסנגוריה הציבורית לבקשה. בהתייחסותה מיום 20.01.2025 עמדה הסנגוריה הציבורית על אמת המידה למינוי סנגור בבקשות רשות לערער בגלגול שלישי, וסיכמה כי בנסיבות העניין היא מותירה את ההחלטה לשיקול דעת בית המשפט. בו ביום נדחתה הבקשה למינוי הסנגור, וזאת בשים לב להלכה לפיה מינוי סנגור ציבורי לצורך בקשת רשות ערעור ב'גלגול שלישי' בפלילים אינו עניין שבשגרה (1460/21 שמאסנה נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (08.04.2021)); עם זאת, ניתנה למבקש שהות להוסיף טיעונים על בקשתו המקורית שלא כללה נימוקים כלל. ביום 26.01.2025 הוגשה בקשה נוספת על-ידי המבקש, במסגרתה חזר המבקש על נסיבותיו האישיות והדגיש בעיקר את הפן הכלכלי של עונשו ועתר להתחשב בשיקולים הללו בקביעת עונשו.

דין והכרעה

6. דין הבקשה להידחות.

7. כידוע, רשות ערעור ב'גלגול שלישי' שמורה אך למקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים, או כאשר מתעורר חשש לעיוות דין או אי צדק חמור (ראו, למשל: רע"פ 5011/24 בן יהוד נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (22.07.2024)). לא זו אף זו, כאשר נטען כי יש ליתן רשות ערעור אך בשל חומרת העונש, על הטוען להוכיח כי העונש שנגזר עליו סוטה באופן ממשי ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (רע"פ 811/22 אלחק נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (08.02.2022)). בפי המבקש אין טענות כאמור.

8. הלכה למעשה, טענתו היחידה של המבקש היא כי עונשו, במתכונתו, יסב לו, ולמשפחתו, נזק במישור הכלכלי. טענה זו לא נעלמה מעיני, אך אין בה כדי להצדיק רשות לערער בנסיבות העניין.

9. כן יצוין, בבחינת למעלה מן הצורך משטענה זו לא הועלתה בפניי, כי לא נראה שבית משפט השלום נפל לכלל שגגה בקביעת תחתית מתחם העונש ההולם. כפי שצוין על ידו "מנעד הענישה במקרים דומים הנו רחב", אך הוא נתן דעתו למכלול השיקולים הדרושים לעניין, ביניהם מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ומידת הפגיעה בערכים המוגנים. עוד יצוין, כי צדקו הערכאות דלמטה, בקביעתן כי ישנה חומרה מיוחדת שטמונה בעבירות של הסגת גבול והתפרצות לבתי מגורים. זאת, נוכח הפגיעה בזכויות החוקתית לקניין ולפרטיות, המנויות בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. בתוך כך נפגעת תחושת הביטחון של קורבן העבירה כי ביתו הוא מבצרו; כפי שנקבע במקרה דומה, עבירות מעין אלה "מערערות קשות את תחושת ביטחונו [של הציבור], ומנפצות לרסיסים את התפיסה לפיה ביתו של אדם הוא מבצרו. בית משפט זה עמד, לא פעם, על כך שחומרתן של העבירות, לצד נפוצותן של התופעה, מצריכות נקיטת יד קשה עם העבריינים" (רע"פ 398/14 ערג' נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (16.03.2014)). יפים, בהקשר זה, דברי השופט ח' מלצר בע"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אואזנה, פסקה 8 (31.12.2008):

"פריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקרבנות של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד הגדרת עבירות אלו כ"עבירות רכוש", נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה - לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצית באמירה: "ביתו של האדם - מבצרו". ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית - מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם".

משאלה פני הדברים, במקרה דנן, אין אלא לקבוע כי קביעתו של בית משפט השלום לעניין מתחם הענישה ראויה היא.

10. הבקשה נדחית בזאת.

ניתנה היום, י"ג שבט תשפ"ה (11 פברואר 2025).

חאלד כבוב
שופט